

Србија може да сноси озбиљне последице уколико остане на тој такозваној „политици неутралности“, јер неутралност у овом случају очигледно више није прихватљива ни за кога.

Ми морамо да будемо свесни да смо пре 30 година, када је пао Берлински зид, имали човека који је водио државу, а да то није разумео. Сада имамо један нови, виртуелни Берлински зид који се, нажалост гради у Европи, који дели свет на црни и на бели. Ми смо географски са ове стране зида и ако то жели већина, ми можемо да не прихватимо ту политику како се око нас не би подигао још један додатни зид који би имао катастрофалне последице по нас, и економске и сваке друге, које би највише погодиле грађане, каже за Данас председник Странке слободе и правде (ССП) Драган Ђилас, говорећи о посети Америци, где је са представницима странке Борком Стефановићем и Мариником Тепић обавио разговоре са представницима неколико институција битних за подручје Балкана и Србије.

Врх ССП-а изнео је ставове своје странке о важним питањима, као највећа опозициона

странка, на састанцима у Стејт Дипартменту са помоћницом секретара за Европу и Евроазију Карен Донфрид, са Габриелом Ескобаром, специјалним изаслаником за западни балкан, са представницима Савета за националну безбедност, са сенатором Бобом Менендесом, шефом Спољнополитичког одбора Сената и његовим тимом, и са тимом сенаторке Џин Шахин, која је недавно била у посети Србији.

И поред мрачне прогнозе уколико Србија задржи правац подршке Русији, Ђилас каже да су сви саговорници изнели жељу за унапређење односа Америке и Србије, за стварање боље климе и више инвестиција које би из Америке дошле у Србију, што сматра посебно важним.

Сви су изнели свој став да Србија која се определила за чланство у ЕУ треба да усклади своју политику са политиком ЕУ

– Сви су изнели свој став да Србија која се определила за чланство у ЕУ треба да усклади своју политику са политиком ЕУ, и врло негативно реаговали на потписивање споразума о сарадњи два министарства спољних послова, Србије и Русије у Њујорку пре неколико дана. За њих је то необјашњив потез, зашто на том месту и на такав начин. Нисмо разговарали о томе да ли ће то имати неке последице, али смо изнели свој став да смо се већ изјаснили о том догађају, као што већ шест месеци износимо став о усклађивању наше спољне политике са политиком ЕУ и да смо преко нашег председника скупштинског Одбора Борка Стефановића најавили да ћемо предложити да то буде тачка дневног реда на седници Одбора, како би се парламентарне странке изјасниле о тој теми, објаснио је Ђилас.

Како сматра, консеквенце настављања „доследности“ власти у подршци Русији првенствено би биле економске, а донеле би смањење инвестиција и повлачење инвеститора из Србије.

– Капитал је највећа кукавица, он први бежи, а Србија је данас нестабилна земља, толико да се не зна шта ће бити сутра. То значи и губитак радних места и друге економске проблеме. Разговарали смо и са инвеститорима, постоји оно што је почело још у време короне, повећање транспортних трошкова, раст трошкова и плата у Кини, па компаније размишљају да напусте Кину и да преселе производњу ближе Европи, где је и тржиште за те производе. Верујем да је то шанса Србије, да неке од тих компанија дођу сутра код

нас. Али понављам, да би се то десило, а не у земље у окружењу које нуде сличне услове као и ми, ми морамо да будемо стабилна земља која је јасно опредељена у ком смеру иде па да они могу да калкулишу, јер нико не прави бизнис за годину дана, него да остане деценијама. То јесте шанса за Србију, али је на нама да ли ћемо да је искористимо, наводи Ђилас и додаје да је његова странка изнела и став да је против могућности да ЕУ прекине процес придруживања Србије, јер сматрају да то не би никоме користило.

У ситуацији када је јасно да Србија не може одржати тај став неутралности према рату у Украјини, поред само још четири државе, ипак је то самостална одлука Србије, те не може да је донесе нико други осим ње.

– То нису састанци на којима ће неко изнети очекивања, већ мишљење о томе шта је исправан став и поступање у оваквим ситуацијама. Они полазе од тога да је државна политика Србије већ више од 20 година улазак у ЕУ и самим тим нормално да држава која жели у ЕУ прихвата правила која у њој важе. Сдруге стране имају разумевања за наше проблеме са зависношћу од гаса и енергената из Русије и наравно да знају да је потребно време да би се то решило. То је проблем који има цела Европа, није Србија у другачијој позицији од других европских земаља, наводи саговорник Данаса.

– Истовремено, сведоци смо и једне антируске хистерије на Западу која такође није нешто са чим се слажем, али нисмо ми ти који треба да одређују неке ствари, ми треба да избегнемо евентуалне негативне последице по нас. Искрено се надам да нећемо направити исту грешку као пре 30 година, мислим да би овог пута останак на погрешној страни имао последице као и прошли пут. Ми и данас трпимо последице погрешне одлуке Слободана Милошевића и људи који су тада водили Србију. Мислим да када бисмо поновили грешку више не бисмо могли више икад да је исправимо. Неутралност као таква политичка, не говорим о војној неутралности, наравно да Србија мора да остане војно неутрална, али неутралност посебно после одлуке Русије да припоји себи делове Украјине више није опција, јасно је поручио Ђилас.

Како каже, не може да предвиђа да ли ће Александар Вучић у неком моменту направити заокрет у одну према Русији, али сматра да је на странци коју води да Србија не направи погрешан избор, без обзира ко је влас а ко опозиција.

– Јер од тога зависе квалитет живота и људи који гласају и за СНС и СПС, али и за нашу

коалицију. То је одлука која ће имати последице на нашу генерацију али и оне које тек долазе. Без обзира на све мане ЕУ, ипак је то најбоље место за живот и сви желе да буду њен део, осим Британије која је изашла и која се данас сусреће са огромним падом БДП-а, огромном инфлацијом, са историјски насјлабијим курсом фунте и слично. И јасно се показало да су донели погрешну одлуку. Ми треба да донесемо одлуку да почнемо да радимо на том процесу и да се мењамо. Јер многе ствари можемо сами да урадимо, много пре него дођемо до тога да смо формално испунили чланство. Можемо ли више да изађемо из те приче да нас ЕУ неће? Ко би хтео земљу која има овакав степен корупције, овакво правосуђе, овакву неслободу медија и изношења јавног мишљења. Немамо право да се ни на кога љутимо што траже од нас да неке од тих ствари доведемо до неког европског нивоа да би могли да будемо формално члан. Али понављам, није формално чланство циљ, циљ је да ми променимо те ствари.

Током разговора тема су биле и промене у медијској и правосудној сфери.

– Изнели смо наше ставове, од потребе да се промени ситуација у медијима, да нека професионална телевизија добије националну фреквенцију. Они све апсолутно знају и јако добро разумеју, имају све информације и нема потребе да им неко из Србије те информације доноси, али на нама је било да то кажемо јер је то наш став о слободи медија, о правосуђу, о корупцији, каже лидер ССП.

Регионална борба против криминала и корупције

Један од конструктивних предлога делегације било је и формирање у Београду Регионалног центра за борбу против организованог криминала, самим тим и корупције, где би све земље из овог дела Европе које нису чланице ЕУ биле оснивачи.

– Криминал је давно постао регионалан, криминалци много боље сарађују него државе, и са њима се мора регионално борити. Ту би наравно добили помоћ из Европе и света да та борба буде успешнија и да се изборимо са том пошасту какав је криминал или корупција, који владају у свим земљама Западног Балкана. Тај предлог су и у Стејт Дипартменту и у Сенату одлично примили, рекли су да такву идеју која тек треба да се разради подржавају апсолутно. Наша држава и сад сарађује и са Еурополом и са Интерполом, ФБИ-јем, сада то треба институционализовати и добити помоћ у људима и ресурсима, јер то је озбиљна борба и захтева велике ресурсе, а то би била велика ствар за сваког ко живи у овом региону.

Без признања Косова

– Помињали су нам предлог Немачке и Француске у координацији са Лајчаком, без детаља, и изнели смо да смо спремни да разговарамо о свим темама, али да не можемо да разговарам о признању Косова. Тај предлог не може испред Србије да се стави, јер то Србија не може да прихвати, али о свим темама које би могле да доведу до нормализације односа, и до тога да цео регион добије неки већи потенцијал, да. У том смислу саговорници су помињали неке инвестиције и инвестиционе фондове што би могло да буде усмерено ка целом региону Западног Балкана.

(Данас)